

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

Strasbourg, 11 martie 2014
(OR. en)

2011/0415 (COD)
LEX 1461

PE-CONS 130/1/13
REV 1

RELEX 1137
FIN 925
DEVGEN 325
ACP 200
CADREFIN 362
COHOM 277
COEST 394
COLAC 30
COMEM 279
ASIE 56
COASI 179
WTO 332
CODEC 2878

**REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
DE STABILIRE A NORMELOR ȘI PROCEDURILOR COMUNE
PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A INSTRUMENTELOR UNIUNII
PENTRU FINANȚAREA ACȚIUNII EXTERNE**

**REGULAMENTUL (UE) .../2014
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**

din 11 martie 2014

**de stabilire a normelor și procedurilor comune
pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209
alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.

² Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial)
și decizia Consiliului din 11 martie 2014.

întrucât:

- (1) Uniunea Europeană ar trebui să adopte un ansamblu complet de instrumente de finanțare a acțiunii externe corespunzătoare unei serii de politici legate de acțiunea externă, a căror punere în aplicare necesită norme și proceduri specifice comune. Aceste instrumente de finanțare a acțiunii externe pentru perioada 2014 - 2020 sunt: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{1*}, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului („IEDDO”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{2**} Instrumentul european de vecinătate („IEV”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{3***},

¹ Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... privind stabilirea unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare pentru perioada 2014 - 2020 (JO L ...).

* JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 127/13 (2011/0406 (COD)).

² Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de instituire a unui instrument de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială (JO L...)

** JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 129/13 (2011/0412 (COD)).

³ Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de instituire a Instrumentului european de vecinătate (JO L ...).

*** JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{1****}, Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA II”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{2*****}, și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{3*****} (denumite în continuare în mod colectiv „instrumentele” și în mod individual „instrumentul”).

¹ Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace (JO L...)

**** JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 110/13 (2011/0413 (COD)).

² Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II) (JO L ...).

***** JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

³ Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (JO L ...).

***** JO: a se introduce numărul în text și numărul, data și referința de publicare în JO în nota de subsol a Regulamentului din PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)).

- (2) Normele și procedurile comune ar trebui să fie coerente cu normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului¹, incluzând normele corespunzătoare adoptate de Comisie² pentru punerea în aplicare a regulamentului respectiv.
- (3) În instrumente se prevede, în general, că acțiunile care urmează să fie finanțate pe baza lor ar trebui să facă obiectul unei programări orientative multianuale, care să stabilească cadrul în care deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³.
- (4) Deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate sub forma unor programe de acțiune anuale sau multianuale și a unor măsuri individuale, în cazul în care se urmează planificarea prevăzută de programarea orientativă multianuală, precum și sub forma unor măsuri speciale, în cazul în care acest lucru este necesar ca urmare a apariției unor cazuri de necesitate sau circumstanțe neprevăzute și justificate în mod corespunzător, și a unor măsuri de sprijin. Măsurile de sprijin pot fi adoptate fie ca parte a unui program de acțiune anual sau multianual, fie în afara domeniului de aplicare al documentelor orientative de programare.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

² Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L 362, 31.12.2012, p. 1).

³ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (5) Deciziile de finanțare ar trebui să includă în cadrul unei anexe descrierea fiecărei acțiuni, precizând pentru fiecare acțiune obiectivele, principalele activități, rezultatele preconizate, metodele de punere în aplicare, bugetul și calendarul orientativ, eventualele măsuri de sprijin conexe și mecanismele pentru monitorizarea rezultatelor și ar trebui să fie aprobate în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (6) Luându-se în considerare faptul că aceste acte de punere în aplicare servesc programării unei politici sau execuției financiare și date fiind, în special, implicațiile bugetare ale acestora, acestea ar trebui adoptate prin procedura de examinare cu excepția măsurilor individuale și speciale încadrate în limitele unor praguri prestabilite. Cu toate acestea, Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată atunci când, în cazuri temeinic justificate care presupun o reacție rapidă din partea Uniunii, acest lucru este necesar din motive de extremă urgență. Parlamentul European ar trebui informat în mod corespunzător cu privire la aceasta, în conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (7) În ceea ce privește punerea în aplicare a instrumentelor, în cazul în care gestionarea operațiunii este încredințată unui intermediar financiar, decizia Comisiei ar trebui să abordeze, în special, dispozițiile referitoare la partajarea riscurilor, transparență, remunerația intermediarului însărcinat cu punerea în aplicare, utilizarea și reutilizarea fondurilor și a eventualelor profituri, precum și obligațiile privind raportarea și mecanismele de control, ținând seama de dispozițiile relevante din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

- (8) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optimiza impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea de sinergii între instrumente și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor și, după caz, utilizarea instrumentelor financiare care au efect de pârghie.
- (9) În temeiul articolului 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), acțiunea Uniunii pe scena internațională ar trebui să se orienteze după principiile care au stat la baza constituirii, a dezvoltării și a extinderii sale și pe care Uniunea încearcă să le extindă în întreaga lume, respectiv democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și ale libertăților fundamentale, respectul demnității umane, principiul egalității și solidarității și respectul pentru principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite și ale dreptului internațional.
- (10) În concordanță cu angajamentele Uniunii din cadrul celei de a treia și a patra reuniuni a forumurilor la nivel înalt privind eficacitatea ajutoarelor (Accra 2008 și Busan 2011) și cu recomandarea Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică („OCDE-CAD”) privind eliminarea condiționării în acordarea asistenței oficiale pentru dezvoltare („AOD”) pentru țările cel mai puțin dezvoltate și țările sărace puternic îndatorate, Comisia ar trebui să elimine în cea mai mare măsură posibilă condiționarea ajutorului Uniunii, inclusiv pentru mecanisme financiare inovatoare, și să promoveze participarea entităților din țările partenere la procedurile de acordare a contractelor.

- (11) Pentru a asigura vizibilitatea asistenței acordate de Uniune pentru cetățenii din țările beneficiare și pentru cetățenii Uniunii, ar trebui să existe, după caz, o comunicare orientată, precum și informări realizate prin mijloace adecvate.
- (12) Acțiunea externă a Uniunii în temeiul instrumentelor ar trebui să contribuie la obținerea unor rezultate clare (acoperind realizările, efectele și impactul) în țările care beneficiază de asistență financiară externă din partea Uniunii. Ori de câte ori este posibil și adecvat, rezultatele acțiunii externe a Uniunii și eficiența unui instrument specific ar trebui monitorizate și evaluate pe baza unor indicatori predefiniți, clari, transparentți și, după caz, specifici fiecărei țări și măsurabili, adaptați caracteristicilor și obiectivelor instrumentului respectiv.
- (13) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate prin măsuri proporționale de-a lungul întregului ciclu de cheltuire, inclusiv prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, aplicarea de sancțiuni. Aceste măsuri ar trebui să fie întreprinse în conformitate cu acordurile aplicabile încheiate cu organizații internaționale și cu țări terțe.
- (14) Ar trebui să se prevadă dispoziții privind metodele de finanțare, protecția intereselor financiare ale Uniunii, normele privind naționalitatea și originea, evaluarea acțiunilor, prezentarea de rapoarte și reexaminarea, precum și evaluarea instrumentelor.

- (15) Fără a se aduce atingere mecanismelor de cooperare dezvoltate cu organizațiile societății civile de la toate nivelurile, în conformitate cu articolul 11 din TUE, părțile interesate din țările beneficiare, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, au un rol de prim rang în ceea ce privește politica externă a Uniunii. Pe durata procesului de punere în aplicare, mai ales la pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea măsurilor întreprinse în temeiul prezentului regulament, este important ca acestea să fie consultate în mod corespunzător pentru a se asigura faptul că joacă un rol semnificativ în acest proces și că sunt luate în considerare în mod adecvat caracteristicile lor.
- (16) În conformitate cu articolul 208, articolul 209 alineatul (3) și articolul 212 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene cu Statutul Băncii Europene de Investiții (BEI) și cu Decizia nr. 1080/2011 a Parlamentului European și a Consiliului¹, BEI contribuie la punerea în aplicare a măsurilor necesare pentru a realiza progrese în vederea atingerii obiectivelor din domeniul dezvoltării și al altor politici externe ale Uniunii, și intervine în completarea instrumentelor Uniunii pentru acțiune externă. Ar trebui să se profite de oportunitățile de a combina finanțarea din partea BEI cu resursele bugetare ale Uniunii. BEI este consultată în cadrul procesului de programare al Uniunii dacă este cazul.
- (17) Organizațiile internaționale și agențiile pentru dezvoltare colaborează în mod obișnuit cu organizații non-profit în calitate de parteneri pentru punerea în aplicare și este posibil să trebuiască să încredințeze acestor organizații sarcini de execuție bugetară în cazuri justificate în mod corespunzător. Prin derogare de la articolul 58 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, ar trebui prevăzute în prezentul regulament dispoziții care să permită ca respectivele sarcini să fie încredințate organizațiilor non-profit în condiții echivalente cu cele care se aplică Comisiei.

¹ Decizia nr. 1080/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 de acordare a unei garanții a UE Băncii Europene de Investiții pentru pierderile rezultate din împrumuturi și garanții la împrumuturi pentru proiecte din afara Uniunii și de abrogare a Deciziei nr. 633/2009/CE (JO L 280, 27.10.2011, p. 1).

- (18) Pentru a crește nivelul de asumare de către țările partenere a proceselor lor de dezvoltare și caracterul durabil al ajutorului extern și în conformitate cu angajamentele internaționale privind eficacitatea ajutoarelor asumate de Uniune și de țările partenere, Uniunea ar trebui să promoveze, după caz, în funcție de natura acțiunii în cauză, utilizarea instituțiilor, a sistemelor și a procedurilor proprii țărilor partenere.
- (19) În conformitate cu Consensul european privind dezvoltarea, cu agenda privind eficacitatea ajutorului internațional și astfel cum s-a subliniat în Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2011 referitoare la viitorul sprijinului bugetar UE acordat țărilor în curs de dezvoltare, cu Comunicarea Comisiei din 13 octombrie 2011 intitulată „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării” și cu Concluziile Consiliului din 14 mai 2012 privind abordarea viitoare a sprijinului bugetar al UE destinat țărilor terțe, sprijinul bugetar se utilizează în mod eficace pentru a contribui la reducerea sărăciei și pentru a susține utilizarea sistemelor naționale, pentru a spori previzibilitatea ajutorului oferit și pentru a încuraja asumarea de către țările partenere a politicilor și a reformelor pentru dezvoltare. Plata tranșelor bugetare prevăzute ar trebui să depindă de progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor asupra cărora s-a convenit cu țările partenere. În țările care beneficiază de acest tip de asistență financiară a Uniunii, Uniunea sprijină dezvoltarea controlului parlamentar, a capacităților de audit, a transparenței și a accesului public la informații.
- (20) Acțiunea Uniunii în scopul promovării principiilor democrației și al consolidării democratizării poate fi pusă în aplicare, printre altele, prin sprijinirea organizațiilor societății civile și a instituțiilor independente active în acest domeniu, precum Fondul european pentru democrație.

- (21) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (22) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului¹. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

¹ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311./2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

TITLUL I

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 1

Obiect și principii

- (1) Prezentul regulament stabilește normele și condițiile privind acordarea de către Uniune a asistenței financiare acțiunilor, inclusiv programelor de acțiune și altor măsuri, în temeiul următoarelor instrumente finanțare a acțiunii externe pentru perioada 2014 - 2020: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului la scară mondială („IEDDO”), Instrumentul european de vecinătate („IEV”), Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA II”) și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe, (denumite în continuare în mod colectiv „instrumentele” și în mod individual „instrumentul”).

În înțelesul prezentului regulament, termenul „țări” se referă și la teritorii și regiuni, după caz.

- (2) Prezentul regulament nu se aplică punerii în aplicare a acțiunilor de finanțare a programului Erasmus+ în temeiul Regulamentului (UE) nr. .../...^{*}, al Regulamentului (UE) nr. .../...^{**}, al Regulamentului (UE) nr. .../...^{***} și al Regulamentului (UE) nr. .../...^{****}. Acțiunile respective sunt puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹, pe baza documentelor orientative de programare menționate în instrumentul aplicabil, asigurând totodată conformitatea cu regulamentele respective.
- (3) Comisia se asigură că acțiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu obiectivele instrumentului aplicabil și cu respectarea unei protecții efective a intereselor financiare ale Uniunii. Asistența financiară a Uniunii acordată în temeiul instrumentelor respectă normele și procedurile stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, care asigură cadrul financiar și juridic fundamental pentru punerea în aplicare a acestora.

* JO: a se introduce numărul regulamentului din doc PE-CONS 127/13 (2011/0406(COD)).

** JO: a se introduce numărul regulamentului din doc PE-CONS 126/13 (2011/0405(COD)).

*** JO: a se introduce numărul regulamentului din doc PE-CONS 123/13 (2011/0404(COD)).

**** JO: a se introduce numărul regulamentului din doc PE-CONS 128/13 (2011/0411(COD)).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a programului „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

- (4) În aplicarea prezentului regulament, Comisia utilizează cele mai eficace și mai eficiente metode de punere în aplicare. Atunci când acest lucru este posibil și adecvat, dată fiind natura acțiunii, Comisia favorizează, de asemenea, utilizarea celor mai simple proceduri.
- (5) Având în vedere alineatul (4), la aplicarea prezentului regulament Comisia favorizează recurgerea la sistemele țărilor partenere oricând acest lucru este posibil și adecvat, având în vedere natura acțiunii.
- (6) Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe care este fondată, pe baza dialogului și a cooperării cu țările și regiunile partenere, după caz. Uniunea integrează aceste principii în punerea în aplicare a instrumentelor.

Articolul 2

Adoptarea programelor de acțiune, a măsurilor individuale și a măsurilor speciale

- (1) Comisia adoptă programele de acțiune anuale, bazate pe documentele orientative de programare menționate în instrumentul relevant, după caz. Comisia poate adopta, de asemenea, programe de acțiune multianuale în conformitate cu articolul 6 alineatul (3).

Programele de acțiune specifică pentru fiecare acțiune în parte obiectivele urmărite, rezultatele preconizate și principalele activități, metodele de punere în aplicare, bugetul și un calendar orientativ, eventualele măsuri de sprijin și mecanisme pentru monitorizarea rezultatelor.

Atunci când este necesar, o acțiune poate fi adoptată sub forma unei măsuri individuale înainte sau după adoptarea programelor de acțiune anuale sau multianuale.

Atunci când apar cazuri de necesitate sau circumstanțe neprevăzute, justificate în mod corespunzător și atunci când finanțarea nu este posibilă din surse mai adecvate, Comisia poate adopta măsuri speciale care nu sunt prevăzute în documentele orientative de programare, inclusiv măsuri pentru a facilita tranziția de la ajutorul de urgență la măsurile sau operațiunile de dezvoltare pe termen lung, sau măsuri care urmăresc o mai bună pregătire a populației pentru a face față crizelor recurente.

- (2) Programele de acțiune, măsurile individuale și măsurile speciale prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3).
- (3) Procedura menționată la alineatul (2) nu este necesară pentru:
 - (a) măsurile individuale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR;
 - (b) măsurile speciale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 10 milioane EUR;
 - (c) modificările de ordin tehnic aduse programelor de acțiune, măsurilor individuale și măsurilor speciale. Modificările de ordin tehnic sunt ajustări, precum:
 - (i) prelungirea duratei de punere în aplicare;

- (ii) realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse într-un program de acțiune anual sau multianual; sau
 - (iii) creșterea sau reducerea bugetului programelor de acțiune anuale sau multianuale, sau al măsurilor individuale sau speciale, cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 10 milioane EUR,
- cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele măsurii vizate.

Măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat sunt comunicate Parlamentului European și statelor membre prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16, în termen de o lună de la adoptare.

- (4) Dispozițiile de la alineatele (1), (2) și (3) referitoare la programele de acțiune și măsurile individuale nu se aplică cooperării transfrontaliere în cadrul IEV.
- (5) Din motive de extremă urgență temeinic justificate, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate adopta măsuri individuale sau speciale sau modificări ale programelor de acțiune și ale măsurilor existente, în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4).

- (6) La stadiul de proiect, se efectuează o examinare de mediu corespunzătoare, inclusiv privind schimbările climatice și consecințele asupra biodiversității, în conformitate cu actele legislative aplicabile ale Uniunii, inclusiv Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ și Directiva 85/337/CEE a Consiliului², care cuprinde, dacă este cazul, o evaluare a impactului asupra mediului în cazul proiectelor sensibile pentru mediu, în special pentru infrastructurile noi de mare anvergură. Pentru punerea în aplicare a programelor sectoriale, se utilizează, dacă este cazul, evaluări strategice de mediu (SEA). Se asigură participarea părților interesate la evaluările de mediu și accesul publicului la rezultatele acestor evaluări.
- (7) La elaborarea și punerea în aplicare a programelor și a proiectelor, se va ține seama în mod corespunzător de criteriile de accesibilitate pentru persoanele cu handicap.

Articolul 3

Măsuri de sprijin

- (1) Finanțarea Uniunii poate să acopere cheltuielile pentru punerea în aplicare a instrumentelor și pentru realizarea obiectivelor acestora, printre care se numără cheltuielile de sprijin administrativ legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, direct necesare pentru această punere în aplicare, precum și cheltuielile suportate de către delegațiile Uniunii pentru sprijinul administrativ necesar pentru gestionarea acțiunilor finanțate în temeiul instrumentelor.

¹ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

² Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 175, 5.7.1985, p. 40).

- (2) Cu condiția ca activitățile enumerate la literele (a), (b) și (c) să fie legate de obiectivele generale ale instrumentului aplicabil pus în aplicare prin intermediul acțiunilor, finanțarea Uniunii poate acoperi:
- (a) studii, reuniuni, acțiuni de informare, de sensibilizare, de formare și de pregătire, acțiuni pentru schimburi de experiență și de cele mai bune practici, acțiuni de publicare, precum și orice alte cheltuieli de asistență administrativă sau tehnică necesare pentru gestionarea acțiunilor;
 - (b) activități de cercetare și studii pe teme relevante și difuzarea acestora;
 - (c) cheltuielile legate de furnizarea de informații și de acțiunile de comunicare, inclusiv elaborarea de strategii de comunicare și comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii.
- (3) Măsurile de sprijin pot să fie finanțate în afara cadrului documentelor orientative de programare. În cazul în care este necesar, Comisia adoptă măsuri de sprijin în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3).

Procedura de examinare nu se aplică pentru adoptarea măsurilor de sprijin pentru care asistența financiară a Uniunii nu depășește 10 milioane EUR.

Măsurile de sprijin pentru care asistența financiară a Uniunii nu depășește 10 milioane EUR se comunică Parlamentului European și statelor membre prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16, în termen de o lună de la adoptarea acestora.

TITLUL II

DISPOZIȚII PRIVIND METODELE DE FINANȚARE

Articolul 4

Dispoziții de finanțare generale

- (1) Uniunea poate acorda asistență financiară prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, în special:
- (a) granturi;
 - (b) contracte de achiziții publice pentru servicii, bunuri sau lucrări;
 - (c) sprijin bugetar general sau sectorial;
 - (d) contribuții la fondurile fiduciare constituite de Comisie, în conformitate cu articolul 187 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012;

- (e) instrumente financiare, cum ar fi împrumuturile, garanțiile, instrumentele de capitaluri proprii sau de cvasicapital, investițiile sau participațiile la capital, precum și instrumente de partajare a riscurilor, când este posibil sub conducerea BEI în conformitate cu mandatul său în temeiul Deciziei nr. 1080/2011/UE, a unei instituții financiare europene multilaterale precum Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, sau a unei instituții financiare europene bilaterale, de exemplu a unor bănci de dezvoltare bilaterale, eventual combinate cu granturi suplimentare din alte surse.
- (2) Sprijinul bugetar general sau sectorial menționat la alineatul (1) litera (c) se bazează pe răspunderea reciprocă și pe angajamentele comune față de valorile și țelurile universale de consolidare a parteneriatelor contractuale dintre Uniune și țările partenere în scopul promovării democrației, a drepturilor omului și a statului de drept, al susținerii unei creșteri economice sustenabile și favorabile incluziunii și al eradicării sărăciei.

Orice decizie de a acorda sprijinul bugetar general sau sectorial se întemeiază pe politicile în materie de sprijin bugetar convenite de Uniune, pe un set clar de criterii de eligibilitate și pe o evaluare atentă a riscurilor și a beneficiilor.

Unul dintre principalii factori determinanți referitori la o astfel de decizie îl constituie evaluarea angajamentului, a istoricului și a progreselor țărilor partenere în ceea ce privește democrația, drepturile omului și statul de drept. Sprijinul bugetar general sau sectorial este diferențiat astfel încât să răspundă mai bine contextului politic, economic și social al țării partenere, ținând seama de situațiile de fragilitate.

Atunci când se furnizează sprijinul bugetar general sau sectorial în conformitate cu articolul 186 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, Comisia își definește în mod clar și își monitorizează condiționalitatea și sprijină dezvoltarea de capacități de control parlamentar și de audit și sporește transparența și accesul publicului la informații. Plata sprijinului bugetar general sau sectorial depinde de realizarea unor progrese satisfăcătoare în vederea atingerii obiectivelor convenite cu țările partenere.

- (3) Orice entitate însărcinată cu punerea în aplicare a instrumentelor financiare menționate la alineatul (1) litera (e) îndeplinește cerințele Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 și respectă obiectivele, standardele și politicile Uniunii, precum și cele mai bune practici ale acesteia privind utilizarea fondurilor Uniunii și raportarea cu privire la acestea.

Instrumentele financiare respective pot fi grupate pe facilități în scopul punerii în aplicare și al raportării.

Uniunea poate acorda asistență financiară, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, și prin intermediul contribuțiilor la fondurile internaționale, regionale sau naționale, precum cele instituite sau gestionate de BEI, de statele membre, de țările și regiunile partenere sau de organizațiile internaționale, în scopul de a atrage finanțări comune de la mai mulți donatori, sau la fonduri instituite de unul sau mai mulți donatori pentru punerea în aplicare în comun a proiectelor.

- (4) Este promovat, după caz, accesul reciproc al instituțiilor financiare ale Uniunii la instrumentele financiare instituite de alte organizații.

- (5) Atunci când Uniunea furnizează asistență financiară, după cum se prevede la alineatul (1), Comisia adoptă după caz toate măsurile necesare pentru a asigura vizibilitatea sprijinului financiar din partea Uniunii. Acestea includ măsuri de impunere a unor cerințe de vizibilitate beneficiarilor fondurilor Uniunii, excepție făcând anumite cazuri temeinic justificate. Comisia este responsabilă de monitorizarea respectării cerințelor respective de către beneficiari.
- (6) Toate veniturile generate de un instrument financiar sunt alocate instrumentului corespunzător ca venituri atribuite intern. La interval de cinci ani, Comisia examinează contribuția adusă la realizarea obiectivelor Uniunii de instrumentele financiare existente și eficiența acestora.
- (7) Asistența financiară a Uniunii este pusă în aplicare de Comisie, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, direct de către serviciile Comisiei, delegațiile Uniunii și agențiile executive, prin gestiune partajată cu statele membre sau indirect, prin încredințarea sarcinilor de execuție bugetară către entitățile enumerate în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Aceste entități asigură consecvența cu politica externă a Uniunii și pot încredința sarcini de execuție bugetară altor entități, în condiții similare celor care se aplică în cazul Comisiei.

Acestea își îndeplinesc anual obligația prevăzută la articolul 60 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Avizul de audit se transmite, când este solicitat, în termen de o lună de la raport și de la declarația de gestiune, pentru a fi luat în considerare de Comisie.

Organizațiile internaționale menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (ii) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și organismele statelor membre menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctele (v) și (vi) din regulamentul respectiv cărora Comisia le-a încredințat sarcini, pot încredința de asemenea sarcini de execuție bugetară organizațiilor non-profit care dispun de capacitatea operațională și financiară adecvată, în condiții echivalente cu cele aplicabile Comisiei.

Entitățile care îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 60 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 sunt considerate ca îndeplinind criteriile de selecție menționate la articolul 139 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

- (8) Tipurile de finanțare prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol și la articolul 6 alineatul (1), precum și metodele de punere în aplicare prevăzute la alineatul (3) al prezentului articol se aleg în funcție de capacitatea lor de a asigura realizarea obiectivelor specifice ale acțiunilor și de capacitatea lor de a produce rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile controalelor, sarcina administrativă și un eventual risc de nerespectare. În ceea ce privește granturile, se ține seama și de posibilitatea de a utiliza sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare.
- (9) Acțiunile finanțate în cadrul instrumentelor pot fi puse în practică prin cofinanțări paralele sau cofinanțări comune.

În cazul unei cofinanțări paralele, o acțiune se împarte în mai multe componente clar identificabile care sunt finanțate, fiecare în parte, de diferiți parteneri ce asigură cofinanțarea, astfel încât destinația finală a finanțării să poată fi întotdeauna identificată.

În cazul unei cofinanțări comune, costul total al acțiunii se repartizează între partenerii care asigură cofinanțarea, iar resursele sunt puse în comun, astfel încât nu mai este posibil să se identifice sursa finanțării unei activități specifice întreprinse în cadrul acțiunii. Într-un astfel de caz, publicitatea ex post a contractelor de grant și a contractelor de achiziții publice, după cum se prevede la articolul 35 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, respectă normele care reglementează entitatea însărcinată, în eventualitatea în care există astfel de norme.

- (10) În cazul recurgerii la unul dintre tipurile de finanțare menționate la alineatul (1) al prezentului articol sau la articolul 6 alineatul (1), cooperarea dintre Uniune și partenerii săi se poate concretiza, printre altele, în:
- (a) înțelegeri trilaterale prin care Uniunea coordonează, împreună cu țări terțe, asistența sa destinată unei țări sau unei regiuni partenere;
 - (b) măsuri de cooperare administrativă, precum programele de înfrățire între instituții publice, autorități locale, organisme publice naționale sau entități de drept privat cărora le-au fost încredințate sarcini de serviciu public ale unui stat membru sau ale unei țări ori regiuni partenere, precum și măsuri de cooperare la care participă experți din sectorul public trimiși de statele membre și autoritățile regionale și locale ale acestora;
 - (c) contribuții la costurile necesare înființării și administrării unui parteneriat public-privat;
 - (d) programe de sprijin pentru politicile sectoriale, prin care Uniunea oferă asistență pentru programul sectorial al țării partenere;

- (e) în cazul IEV și al IPA II, contribuții la costurile participării țărilor la programele și agențiile Uniunii;
 - (f) subvenții la dobândă;
 - (g) finanțare acordată agențiilor Uniunii prin intermediul granturilor.
- (11) Atunci când colaborează cu părți interesate din țări beneficiare, Comisia ține seama de caracteristicile acestora, inclusiv de necesitățile acestora și de context, în momentul definirii modalităților de finanțare, a tipului de contribuție, a modalităților de atribuire și a dispozițiilor administrative pentru gestionarea granturilor, cu scopul de a acoperi gama cea mai extinsă de părți interesate și pentru a le răspunde în mod optim. În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, sunt încurajate modalități specifice precum acordurile de parteneriat, autorizarea acordării de subgranturi, atribuirea directă, cereri de propuneri cu restricții de eligibilitate sau sume forfetare.
- (12) În procesul de punere în aplicare a sprijinului pentru tranziție și reformă în țările partenere, Uniunea, atunci când este cazul, se bazează pe experiențele statelor membre și pe învățămintele desprinse de acestea, împărtășind aceste experiențe și învățăminte.

Articolul 5

Impozite, taxe și alte impuneri

Asistența Uniunii nu trebuie să determine sau să declanșeze colectarea de impozite, taxe sau alte impuneri specifice.

Dacă este cazul, trebuie negociate dispoziții corespunzătoare cu țările terțe în vederea scutirii de impozite, de taxe vamale și de alte impuneri a acțiunilor de punere în aplicare a asistenței financiare a Uniunii. În caz contrar, aceste impozite, taxe și impuneri trebuie să fie eligibile în conformitate cu condițiile stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

Articolul 6

Dispoziții de finanțare generale

- (1) Pe lângă tipurile de finanțare menționate la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament, asistența financiară a Uniunii în cadrul următoarelor instrumente poate fi acordată, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, și prin următoarele tipuri de finanțare:
- (a) în cadrul ICD și al IEV, reducerea datoriilor în cadrul programelor de reducere a datoriilor convenite la nivel internațional;
 - (b) în cadrul ICD și al Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace , în cazuri excepționale, programe sectoriale și generale de sprijin pentru importuri, care pot lua următoarele forme:
 - (i) programe sectoriale de sprijin în natură pentru importuri;
 - (ii) programe sectoriale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor în sectorul avut în vedere; sau
 - (iii) programe generale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor generale referitoare la o gamă largă de produse;

- (c) în cadrul IEDDO, atribuirea directă de:
- (i) granturi de mică valoare destinate apărătorilor drepturilor omului pentru a finanța acțiuni urgente de protecție, după caz fără a fi necesară cofinanțarea;
 - (ii) granturi, după caz fără a fi necesară cofinanțarea, vizând finanțarea de acțiuni în condițiile sau situațiile cele mai dificile menționate la articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. .../...*, în cazurile în care publicarea unei cereri de propuneri ar fi inoportună. Astfel de granturi nu pot depăși 1 000 000 EUR și trebuie să aibă o durată de maximum 18 luni, care poate fi prelungită cu încă 12 luni în cazul în care survin unele obstacole obiective și neprevăzute în momentul punerii în aplicare a acestor granturi;
 - (iii) granturi acordate Biroului Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și Centrului European Interuniversitar pentru Drepturile Omului și Democratizare, care oferă un program european de master în domeniul drepturilor omului și democratizării și un program UE-ONU de burse, precum și rețelei asociate de universități a acestui centru, care propun diplome postuniversitare în domeniul drepturilor omului, inclusiv burse pentru studenți și pentru apărători ai drepturilor omului din țări terțe;

* JO: a se introduce numărul regulamentului din PE-CONS 129/13 (2011/0412 (COD)).

(2) În temeiul IEV și al IPA II, programele de cooperare transfrontalieră sunt puse în aplicare în special prin gestiune partajată cu statele membre sau prin gestiune indirectă cu țări terțe sau cu organizații internaționale. Normele detaliate se stabilesc prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. .../...* și al Regulamentului (UE) nr. .../...**.

(3) Comisia poate adopta programe de acțiune multianuale:

(a) pentru o perioadă de maximum trei ani în cazul acțiunilor recurente;

(b) pentru o perioadă de maximum șapte ani în cadrul IPA II.

În situația în care se fac angajamente multianuale, acestea conțin dispoziții care să menționeze faptul că, pentru ceilalți ani decât anul inițial al angajamentului, angajamentele sunt orientative și depind de viitoarele bugete anuale ale Uniunii.

(4) Pentru acțiunile desfășurate în cadrul IEV și IPA II care se extind pe mai mult de un exercițiu bugetar, angajamentele bugetare pot fi fracționate pe mai multe exerciții bugetare în tranșe anuale.

În astfel de cazuri, dacă nu se prevede altfel în normele aplicabile, Comisia dezangajează în mot automat orice parte din angajamentul bugetar pentru un program care, până la data de 31 decembrie a celui de al cincilea an care urmează celui al angajamentului bugetar, nu a fost utilizată în scopul prefinanțării sau al efectuării plăților intermediare sau pentru care entitatea însărcinată nu a prezentat nicio declarație certificată a cheltuielilor sau nicio solicitare de plată.

* JO: a se introduce numărul regulamentului din PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

** JO: a se introduce numărul regulamentului din PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

- (5) Normele care reglementează cooperarea transfrontalieră în temeiul IPA II pusă în aplicare prin gestiune partajată cu statele membre sunt în concordanță cu normele cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și în Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului².

Articolul 7

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) La punerea în aplicare a acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a asigura protecția intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și oricăror alte activități ilegale, prin controale eficiente și, în cazul în care se constată nereguli, prin recuperarea sau, după caz, restituirea sumelor plătite în mod necuvenit, precum și, dacă este necesar, prin sancțiuni administrative și financiare eficiente, proporționale și disuasive.
- (2) Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de a efectua controale sau, în cazul organizațiilor internaționale, competența de a efectua verificări în conformitate cu acordurile convenite cu acestea, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, în ceea ce privește toți beneficiarii de granturi, contractanții, subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

² Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

- (3) Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului², cu scopul de a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau cu o decizie de acordare a unui grant sau în legătură cu un contract finanțat în temeiul prezentului regulament.
- (4) Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și contractele, acordurile de grant și deciziile de acordare a granturilor rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament cuprind dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu competențele care le revin.

¹ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

² Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

TITLUL III

**NORME PRIVIND NAȚIONALITATEA ȘI ORIGINEA
APLICABILE PROCEDURILOR DE ACHIZIȚII PUBLICE,
PROCEDURILOR DE ACORDARE DE GRANTURI
ȘI ALTOR PROCEDURI DE ATRIBUIRE**

Articolul 8

Reguli privind eligibilitatea

- (1) Participarea la atribuirea contractelor de achiziții la proceduri de atribuire de granturi și la alte proceduri de atribuire pentru acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament în beneficiul terților este deschisă tuturor persoanelor fizice resortisante ale unei țări eligibile și tuturor persoanelor juridice stabilite efectiv într-o țară eligibilă, astfel cum este definită aceasta pentru instrumentul aplicabil în temeiul prezentului titlu, precum și organizațiilor internaționale.

Persoanele juridice pot include organizații ale societății civile, precum organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ și fundațiile politice independente, organizațiile locale, agențiile fără scop lucrativ din sectorul privat, precum și instituțiile, organizațiile și rețelele acestora, care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional.

- (2) În cazul acțiunilor cofinanțate cu un partener sau cu un alt donator sau puse în aplicare printr-un stat membru în gestiune partajată sau printr-un fond fiduciar instituit de Comisie, țările care sunt eligibile în conformitate cu normele respectivului partener, ale altui donator sau ale statului membru sau determinate în cadrul actului constitutiv al fondului fiduciar sunt de asemenea eligibile.

În cazul acțiunilor puse în aplicare prin intermediul unuia dintre organismele abilitate în cadrul gestiunii indirecte care se încadrează într-una din categoriile enumerate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctele (ii)-(viii) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, țările care sunt eligibile în conformitate cu normele respectivului organism sunt de asemenea eligibile.

- (3) În cazul unei acțiuni finanțate de către unul dintre instrumente și, în plus, de un alt instrument al Uniunii pentru acțiune externă, inclusiv de Fondul european de dezvoltare, țările identificate în cadrul oricăruia dintre aceste instrumente sunt considerate eligibile pentru respectivele acțiuni.

În cazul unei acțiuni globale, regionale sau transfrontaliere finanțate prin intermediul unuia dintre instrumente, țările, teritoriile și regiunile care intră sub incidența acțiunii pot fi considerate eligibile în scopul acțiunii respective.

- (4) Toate bunurile achiziționate în cadrul unui contract de achiziții publice sau în conformitate cu un acord de grant și finanțate în temeiul prezentului regulament provin dintr-o țară eligibilă. Totuși, acestea pot să provină din orice țară atunci când cuantumul bunurilor ce urmează să fie achiziționate este sub pragul fixat pentru recurgerea la procedura negociată competitivă. În sensul prezentului regulament, termenul „origine” este definit la articolele 23 și 24 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului¹ și în alte acte legislative ale Uniunii care reglementează originea nepreferențială.
- (5) Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică și nu creează restricții legate de naționalitate persoanelor fizice care sunt angajate de către un contractant eligibil sau, dacă este cazul, de un subcontractant eligibil, sau care dispun de un alt tip de contract legal încheiat cu aceștia.

¹ Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar (JO L 302, 19.12.1992, p. 1).

- (6) Pentru a promova capacitățile, piețele și achizițiile locale, se acordă prioritate contractanților locali și regionali, în cazul în care Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 prevede atribuirea pe baza unei singure oferte. În toate celelalte cazuri, participarea contractanților locali și regionali este promovată în conformitate cu dispozițiile relevante din respectivul regulament.
- (7) Eligibilitatea, astfel cum este definită în prezentul titlu, poate fi restricționată, în ceea ce privește naționalitatea, localizarea geografică sau natura solicitanților, atunci când astfel de restricții sunt impuse de caracterul specific și obiectivele acțiunii și când sunt necesare pentru punerea în aplicare efectivă a acțiunii. Aceste restricții se pot aplica în special participării la procedurile de atribuire în cazul unor acțiuni de cooperare transfrontalieră.
- (8) Persoanele fizice și juridice cărora li s-au atribuit contracte respectă legislația aplicabilă în materie de mediu, care include și acordurile multilaterale în acest domeniu, precum și standardele de bază în domeniul muncii convenite la nivel internațional¹.

Articolul 9

Eligibilitatea în cadrul ICD, IEV și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe

- (1) Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul ICD, IEV și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe :
- (a) Statele membre, beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. .../...* și părțile contractante la Acordul privind Spațiului Economic European;

¹ Standardele de bază în domeniul muncii ale OIM, convențiile privind libertatea de asociere și negocierea colectivă, eliminarea muncii forțate sau obligatorii, eliminarea discriminărilor în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și încadrarea în muncă, precum și abolirea muncii copiilor.

* JO: a se introduce numărul regulamentului din PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

- (b) pentru IEV, țările partenere care intră sub incidența IEV și Federația Rusă, în cazul în care procedura se desfășoară în contextul programelor de cooperare multinațională și transfrontalieră la care acestea participă;
- (c) țările și teritoriile în curs de dezvoltare, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD publicată de OCDE-CAD („lista beneficiarilor AOD”), care nu sunt membre ale grupului G20, precum și țările și teritoriile de peste mări care intră sub incidența Deciziei 2001/822/CE a Consiliului¹;
- (d) țările în curs de dezvoltare, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD, care sunt membre ale grupului G20, precum și alte țări și teritorii, în cazul în care acestea beneficiază de acțiunile finanțate de Uniune în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol;
- (e) țările pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de Comisie. Accesul reciproc poate fi acordat, pentru o perioadă determinată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și din țările eligibile în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol. Comisia decide cu privire la accesul reciproc și la durata acestuia, în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 16 alineatul (2) și după consultarea țării beneficiare sau a țărilor interesate; și
- (f) țările membre ale OCDE, în cazul contractelor puse în aplicare într-una din țările cel mai puțin dezvoltate sau din țările sărace puternic îndatorate, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD.

¹ Decizia Consiliului 2001/822/CE din 27 noiembrie 2001 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Comunitatea Europeană („decizie de asociere peste mări”) (JO L 314, 30.11.2001, p. 1).

- (2) Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați (acceptate) ca fiind eligibili (eligibile) de către Comisie în cazul:
- (a) țărilor care au legături tradiționale economice, comerciale sau geografice cu țările beneficiare vecine; sau
 - (b) unei urgențe sau în cazul indisponibilității produselor și serviciilor pe piețele țărilor în cauză, sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător, în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să blocheze sau să îngreuneze excesiv realizarea unui proiect, unui program sau unei acțiuni.
- (3) În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru relevant căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibile, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, astfel cum se prevede la alineatul (2) al prezentului articol, sau mărfuri de origine neeligibilă, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (4).

Articolul 10
Eligibilitatea în cadrul IPA II

- (1) Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul IPA II:
 - (a) statele membre, beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. .../...*, părțile contractante la Acordul privind Spațiului Economic European și țările partenere vizate de IEV și
 - (b) țările pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de către Comisie în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (e).
- (2) Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați(acceptate) ca fiind eligibili(eligibile) de către Comisie în cazul în care există o necesitate urgentă sau o indisponibilitate a produselor și serviciilor pe piețele din țările respective, sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să facă imposibilă sau excesiv de dificilă realizarea unui proiect, a unui program sau a unei acțiuni.
- (3) În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru relevant căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibile, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, astfel cum se prevede la alineatul (2) al prezentului articol, sau mărfuri de origine neeligibilă, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (4).

* JO: a se introduce numărul regulamentului din PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)).

Articolul 11

Eligibilitatea în cadrul IEDDO și al Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace

- (1) Fără a aduce atingere limitărilor inerente naturii și obiectivelor acțiunii, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (7), participarea la atribuirea contractelor de achiziții sau a granturilor, precum și recrutarea de experți, este deschisă fără restricții în cadrul IEDDO și al Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace .
- (2) În cadrul IEDDO, sunt eligibili pentru finanțare în conformitate cu articolul 4 alineatele (1), (2) și (3) și cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) următorii actori și organisme:
 - (a) organizațiile societății civile, inclusiv organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ și fundațiile politice independente, organizațiile locale, agențiile fără scop lucrativ din sectorul privat, precum și instituțiile, organizațiile și rețelele acestora, care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;
 - (b) organizațiile fără scop lucrativ din sectorul public și instituțiile, organizațiile și rețelele care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;
 - (c) organele parlamentare naționale, regionale și internaționale, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor IEDDO, iar măsura propusă nu poate fi finanțată printr-un alt instrument;
 - (d) organizațiile interguvernamentale internaționale și regionale;

- (e) persoanele fizice, entitățile fără personalitate juridică și, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, alte organisme sau actori neidentificați la prezentul alineat, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor IEDDO.

Articolul 12

Monitorizarea și evaluarea acțiunilor

- (1) Comisia își monitorizează în mod periodic acțiunile și reexaminează progresele înregistrate în direcția obținerii rezultatelor preconizate, referindu-se la realizări și efecte. De asemenea, Comisia evaluează impactul și eficacitatea politicilor și acțiunilor sale sectoriale, precum și a eficacității programării, după caz, prin intermediul unor evaluări externe independente. Propunerile făcute de Parlamentul European sau de Consiliu privind evaluările externe independente sunt luate în considerare în mod corespunzător. Evaluările se bazează pe principiile celor mai bune practici ale OCDE-CAD, urmărind să stabilească dacă obiectivele specifice au fost atinse, ținând seama, după caz, de egalitatea de gen, și să formuleze recomandări în vederea îmbunătățirii operațiunilor viitoare. Respectivele evaluări au la bază indicatori predefiniți, clari, transparenți și după caz, specifici fiecărei țări în parte și măsurabili.
- (2) Comisia transmite rapoartele sale de evaluare Parlamentului European, Consiliului și statelor membre, prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16. Anumite evaluări pot fi examinate în cadrul respectivului comitet la solicitarea statelor membre. De rezultatele constatate se ține seama în momentul elaborării programelor și alocării resurselor.

- (3) În faza de evaluare a asistenței Uniunii acordate în temeiul prezentului regulament, Comisia implică, într-o măsură adecvată, toate părțile interesate relevante și poate, după caz, să urmărească efectuarea unor evaluări comune împreună cu statele membre și cu partenerii din domeniul dezvoltării.
- (4) Raportul menționat la articolul 13 reflectă principalele învățăminte desprinse și acțiunile întreprinse în urma recomandărilor cuprinse în evaluările realizate în anii anteriori.

TITLUL IV

ALTE DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 13

Raportul anual

- (1) Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor de asistență financiară externă ale Uniunii și, începând cu anul 2015, prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind realizarea obiectivelor fiecărui regulament prin intermediul unor indicatori, măsurând rezultatele obținute și eficiența instrumentului relevant. Raportul respectiv este transmis, de asemenea, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

- (2) Raportul anual cuprinde informații, pentru anul precedent, cu privire la măsurile finanțate, rezultatele exercițiilor de monitorizare și de evaluare, implicarea partenerilor relevanți, precum și la punerea în aplicare a angajamentelor bugetare și executarea creditelor de plată, defalcate pe țări, regiuni și sectoare de cooperare. Acesta evaluează rezultatele asistenței financiare din partea Uniunii utilizând, pe cât posibil, indicatori specifici și măsurabili privind contribuția acestei asistențe la realizarea obiectivelor instrumentelor. În cazul cooperării pentru dezvoltare, raportul evaluează de asemenea, în cazul în care acest lucru este posibil și relevant, respectarea principiilor privind eficacitatea ajutoarelor, inclusiv pentru instrumente financiare inovative.
- (3) Raportul anual elaborat în 2021 cuprinde informații consolidate din rapoartele anuale privind perioada 2014 - 2020 cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența prezentului regulament, incluzând veniturile alocate la nivel extern și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țara beneficiară, utilizarea instrumentelor financiare, a angajamentelor și a plăților.

Articolul 14

Cheltuieli legate de combaterea schimbărilor climatice și biodiversitate

O estimare anuală a cheltuielilor totale legate de combaterea schimbărilor climatice și de biodiversitate este realizată pe baza documentelor de programare orientative adoptate. Fondurile alocate în contextul FED fac obiectul unui sistem anual de monitorizare care este bazat pe metodologia OCDE („markeri Rio”), fără a exclude utilizarea unor metodologii mai precise în cazul în care acestea sunt disponibile, care este integrat în metodologia existentă de gestionare performantă a programelor Uniunii, pentru a cuantifica cheltuielile legate de acțiunile de combatere a schimbărilor climatice și de protecție a biodiversității la nivelul programelor de acțiune și măsurile individuale și măsurile speciale menționate la articolul (2) alineatul (1) și care este înregistrat în evaluări și în raportul anual.

Articolul 15

Implicarea părților interesate din țările beneficiare

Comisia se asigură că, ori de câte ori acest lucru este posibil și adecvat, în cadrul procesului de punere în aplicare, părțile interesate din țările beneficiare, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, sunt sau fost consultate în mod corespunzător și au acces la timp la informațiile relevante care să le permită să joace un rol semnificativ în cadrul respectivului proces.

TITLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 16

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de comitetele instituite prin instrumente. Respectivele comitete sunt comitete în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

- (4) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din același regulament.

Decizia adoptată rămâne în vigoare pe întreaga durată a documentului, a programului de acțiune sau a măsurii adoptate sau modificate.

- (5) Un observator din partea BEI asistă la deliberările comitetului privind chestiuni care vizează BEI.

Articolul 17

Reexaminarea intermediară și evaluarea instrumentelor

- (1) Cel târziu la 31 decembrie 2017, Comisia înaintează un raport de evaluare intermediară privind punerea în aplicare a fiecărui instrument și a prezentului regulament. Acesta acoperă perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 30 iunie 2017 și se axează pe realizarea obiectivelor fiecărui regulament prin intermediul unor indicatori care măsoară rezultatele obținute și eficiența instrumentelor.

În vederea realizării obiectivelor fiecărui instrument, raportul respectiv abordează și valoarea adăugată a fiecărui instrument, posibilitățile de simplificare, coerența internă și externă, inclusiv complementaritatea și sinergiile dintre instrumente, nivelul de relevanță continuă a tuturor obiectivelor, și contribuția măsurilor la o acțiune externă coerentă a Uniunii și, după caz, la prioritățile Uniunii privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Raportul ia în considerare toate constatările și concluziile privind impactul pe termen lung al instrumentelor. Acesta conține și informații cu privire la efectul de pârghie al fondurilor din cadrul fiecărui instrument în parte.

Raportul respectiv este elaborat în scopul îmbunătățirii punerii în aplicare a asistenței Uniunii. Acesta trebuie să conțină informații referitoare la deciziile privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea tipurilor de acțiuni puse în aplicare în temeiul instrumentelor.

Reportul respectiv cuprinde și informații consolidate din rapoartele anuale relevante cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența prezentului regulament, incluzând veniturile alocate la nivel extern și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țara beneficiară, utilizarea instrumentelor financiare, a angajamentelor și a plăților.

Un raport final de evaluare pentru perioada 2014 - 2020 se elaborează de Comisie în cadrul reexaminării intermediare a următorului exercițiu bugetar.

- (2) Raportul de evaluare intermediară menționat la alineatul (1) primul paragraf este prezentat Parlamentului European și Consiliului și este însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative care să aducă modificările necesare instrumentelor și prezentului regulament.

- (3) Valorile indicatorilor la 1 ianuarie 2014 sunt utilizate ca bază pentru evaluarea măsurii în care obiectivele au fost atinse.
- (4) Comisia le solicită țărilor partenere să prezinte toate datele și informațiile necesare, în conformitate cu angajamentele internaționale privind eficacitatea ajutorului, pentru a permite monitorizarea și evaluarea măsurilor avute în vedere.
- (5) Rezultatele și impactul pe termen mai lung și viabilitatea efectelor instrumentelor sunt evaluate în conformitate cu normele și procedurile de monitorizare, evaluare și raportare aplicabile la momentul respectiv.

Articolul 18

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European

Președintele

Pentru Consiliu

Președintele